

Šarlatani tuvastamise VIIS REEGLIT

REEGEL NR 1. Šarlatan on teinud revolutsioonilise avastuse, kuidas ravida tänapäeval ravimatuid haigusi, kuid teadusringkond seisab talle vastu ja tõrjub teda kõrvale.

REEGEL NR 2. Šarlatani sõnul takistavad tema uuenduslikku ravi võimuaparaat ja eelkõige rahvusvahelised ravimitootjad, kelle eesmärk on jätta patsiendid ravita, sest nii lõikavad nad haiguste pealt suuremat majanduslikku tulu või (mõne versiooni kohaselt) tõukavad kõrvale kõik, kes ei allu nende rahalisele kontrollile.

REEGEL NR 3. Šarlatan ei nõustu avaldama oma andmeid ega järgima eelnevalt kehtestatud kontrolli ja korratavuse nõudeid. Tema teooriatele on alati omane, et tulemusi on teistel raske korrata või ei saa ta neid avaldada. Üldiselt leiab šarlatan, et ametlikud ravimeetodid ei ole täiesti tõhusad või nõuab neilt võimatute tõendite esitamist.

REEGEL NR 4. Šarlatan pole nõus laskma kinnitada oma teooria õigsust erialakirjanduses. Pigem kasutab ta avalikkust ja meediat ning sageli hea suhtlejana panustab süütunnet tekitavate ja emotsionaalsete teemade korral (surmahaiged patsiendid, lapsed jne) avalikule arvamusele.

REEGEL NR 5. Võtte, milles šarlatan on osavaim, ei ole tõenäoliselt kõige ilmselgem: ta võtab endale vääriti mõistetud märtri rolli.

Andrea Grignolio

KES KARDAB VAKTSIINE?

Argo 2020, „Elav teadus“ nr 27,
tõlkija Annika Tedesco

www.argokirjastus.ee

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council